

ΝΙΚΗ Α. ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ
Αντιπρόεδρος του Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας

Ο Ι Α Κ Ο Υ Α Ρ Ε Λ Λ Ε Σ Τ Η Σ Ο Λ Γ Α Σ
για νεανική παρουσία, καθαρή σαν κρύσταλλο

Στο κατώφλι του 21^{ου} αιώνα, ατενίζοντας τον κόσμο τον αυριανό, ζούμε την αμηχανία της εποχής μας. Όλα τα μέτρα του παρελθόντος είναι σε αναθεώρηση. Νέες αξίες και θεσμοί ανατέλλουν. Τα πλαίσια του νέου αυτού αιώνα, διευρυμένα προς το σύμπαν και προς τον ηλεκτρονικό μικρόκοσμο, έχουν αλλάξει τόσο το οπτικό και το νοητικό μας πεδίο, ώστε ο *κόσμος* του παρελθόντος και τα μέσα εκφράσεως του να έχουν μείνει σχεδόν ιστορική ανάμνηση. Σαν αντίδραση στην διάσπαση που συντελείται, το *οικολογικό κίνημα* - χωρίς ακόμα να το υποπτευώμεθα - τείνει να ανοίξει τον δρόμο για μια βαθύτερη ενδοσκόπηση του ανθρώπου, για το πέρασμα από τον ποσοτικό στον ποιοτικό τρόπο ζωής.

Οι θέσεις και οι εκτιμήσεις των νέων μας, μάς αιφνιδιάζουν. Συγκεκριμένες εκτιμήσεις, με πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές προκαταλήψεις του παρελθόντος εμφανίζονται σαν άρνηση ή σαν επανάσταση. Γρήγορα όμως θα ξεκαθαρίσουν, για να γίνουν αρχές ζωής. Στην καθαρότητα και την αφέλεια τους όμως διατηρούν την άμεση σχέση με το αντικείμενο: την διατήρηση και διάσωση του φυσικού κόσμου, των φυσικών πόρων, της φυσικής ζωής. Αύριο ίσως να περάσουν σε μια πλήρη αναθεώρηση του πολιτισμού μας, στο σεβασμό του χρόνου, στην αντίδραση σε κάθε μαζική επιβολή, στην περιφρούρηση της ανθρώπινης προσωπικότητας. Και η όραση και η ενόραση παίρνουν νέες θέσεις. Τα μάτια καθαρίζουν, *νετάρουν οι φακοί* επάνω στο πιο πολύτιμο αντικείμενο: στη φύση.

Μέσα σ' αυτή την κοσμογονία, που συντελείται διακριτικά, συνάντησα την Όλγα. Νέα, με καλή τεχνική αγωγή στην Kunstgewerbeschule της Ζυρίχης, αλλά με περισσότερη ορμή και δίψα για την φύση, για μια δική της προσπέλαση, ρίχτηκε στη ζωγραφική. Τα μέσα της - η υδατογραφία - απλά και διακριτικά. Καμμία τεχνική προσποίηση ή εφεύρεση δεν την παρασύρουν σε πολύπλοκες ερμηνείες ή εφφέ. Τα δέντρα και οι βράχοι, τα λουλούδια, ο ουρανός, η θάλασσα, οι ανθρώπινοι οικισμοί, όλα εντάσσονται στον κόσμο που βλέπει με αγάπη, που συνθέτει σε αρμονικά σύνολα, που μεταφέρει σε σχήματα και σε μορφές. Εικονική και ανεικονική, στέρεη και ανάλαφρη, σχεδόν μας αγγίζει με το φύσημα του αέρα και την ευωδία της γης.

Σε μια σειρά από πουλιά που έχει ζωγραφίσει θυμίζει τους κλασσικούς νατουραλιστές, αλλά ταυτόχρονα και την εποχή της. Δε ξέρω ποια θέση παίρνει στην ελληνική ζωγραφική οικογένεια η Όλγα. Θα έλεγα όμως ότι η παρουσία της, καθαρή σαν κρύσταλλο, προμηνύει κάποια ακτίδα φωτεινή στη βαριά ατμόσφαιρα του ανθρώπινου άγχους και της τεχνολογικής αμηχανίας. Τα έργα της αναδύουν σεμνότητα και συγκίνηση. Αλλά και πεποίθηση ότι τα *μάτια* της, εξωτερικά και εσωτερικά, άρχισαν να βλέπουν σωστά.

Οκτώβριος 1979